

На основу чл. 5. став 1. тачка б, 20. став 2. тачка б. и 37. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 59/13 и 04/17), чл. 6. став 1. тачка б, 11. и 19. став 1. тачка б. Статута Агенције за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 63/17) и чл. 36. и 37. Закона о електронском новцу („Службени гласник Републике Српске“ број 01/24), Управни одбор Агенције за банкарство Републике Српске, на 11. сједници, одржаној дана 29.10.2024. године, д о н о с и

**ОДЛУКУ
О ОБАВЉАЊУ СПОЉНЕ РЕВИЗИЈЕ
ДРУШТВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА**

Предмет одлуке

Члан 1.

- (1) Одлуком о обављању спољне ревизије друштва за издавање електронског новца (у даљем тексту: Одлука) ближе се прописује начин обављања спољне ревизије у друштву за издавање електронског новца (у даљем тексту: друштво), услови и критеријуми које мора да испуњава привредно друштво за ревизију (у даљем тексту: спољни ревизор) за обављање ревизије у друштву, начин размјене информација са спољним ревизором, обавезе спољног ревизора, те садржај и достављање извјештаја о обављеној ревизији.
- (2) Одредбе ове одлуке примјењују се на друштва са сједиштем у Републици Српској којима је Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) издала дозволу за издавање електронског новца.
- (3) Појмови који се користе у овој одлуци имају исто значење као у Закону у о електронском новцу (у даљем тексту: Закон), те другим законским и подзаконским прописима, осим уколико није другачије назначено.

Обављање спољне ревизије

Члан 2.

- (1) Друштво је дужно да за сваку пословну годину ангажује спољног ревизора и обезбиједи ревизију својих финансијских извјештаја у складу са одредбама Закона, законом којим се уређују рачуноводство и ревизија, међународним стандардима ревизије, другим правилима ревизорске струке и подзаконским прописима Агенције.
- (2) Друштво је дужно да Агенцији достави, у року прописаним законом којим се уређују рачуноводство и ревизија, следеће извјештаје:
 - 1) годишње финансијске извјештаје са извјештајем привредног друштва за ревизију,
 - 2) консолидоване финансијске извјештаје са извјештајем привредног друштва за ревизију, ако је дужно да саставља консолидоване финансијске извјештаје у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија,
 - 3) годишњи извјештај о пословању и консолидовани годишњи извјештај о пословању у складу с прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.
- (3) Поред извјештаја из става 2. овог члана, хибридно друштво дужно је да Агенцији достави и одвојене рачуноводствене податке који се односе на издавање електронског новца, са извјештајем привредног друштва за ревизију о тим подацима у роковима утврђеним ставом 2. овог члана.
- (4) Независно од става 2. овог члана друштво је дужно да за сваку пословну годину ангажује спољног ревизора да изврши ревизију информационог система у друштву и оцијени стање информационог система и адекватност управљања њиме (у даљем тексту: ревизија информационог система), те да Агенцији достави извјештај о ревизији информационог система у року утврђеним ставом 2. овог члана. Спољни ревизор који врши ревизију у складу са ст. 2. и

3. овог члана не мора бити исти спољни ревизор који врши ревизију у складу са ставом 4. овог члана.

- (5) Ако Агенција оцијени да је за потребе вршења надзора друштва потребно прикупити, анализирати и обрадити одређене податке у вези са пословањем друштва, Агенција може друштву наложити да ангажује спољног ревизора ради обављања посебне ревизије финансијских и регулаторних извјештаја друштва или члана групе или њихових појединих дијелова, као и за друге врсте ревизије, односно испитивања појединих пословних процеса и података у вези са пословањем ових лица (у даљем тексту: посебна ревизија) у складу са посебним актом Агенције којим се утврђује предмет и начин обављања посебне ревизије.
- (6) Друштво је дужно да на захтјев Агенције из става 5. овог члана ангажује спољног ревизора, те да без одгађања и ограничења спољном ревизору достави све податке и документе неопходне за спровођење посебне ревизије. Трошкове посебне ревизије сноси друштво.

Претходна сагласност за именовање спољног ревизора

Члан 3.

- (1) Услови и критеријуми које мора да испуњава спољни ревизор да би могао вршити ревизију финансијских извјештаја и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке јесу сљедећи:
 - 1) да посједује дозволу за рад издату од стране Министарства финансија Републике Српске и да је уписан у регистар привредних друштава за ревизију,
 - 2) да у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом има одговарајући број запослених овлашћених ревизора са важећом лиценцом у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија,
 - 3) да у тиму ревизора који обавља оперативни дио ревизије у одређеном друштву, најмање два члана морају имати најмање по три године искуства у обављању послова ревизије финансијских извјештаја у субјектима из области финансијског сектора, а који су запослени у спољном ревизору или ангажовани од стране спољног ревизора,
 - 4) да не постоје ограничења за обављање ревизије прописана другим законским и подзаконским прописима и
 - 5) да има објављен Годишњи извјештај о транспарентности прописан законом којим се уређују рачуноводство и ревизија.
- (2) Друштво уз захтјев за издавање претходне сагласности за именовање спољног ревизора за обављање ревизија финансијских извјештаја и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке доставља:
 - 1) нацрт одлуке о именовању спољног ревизора за ревизију финансијских извјештаја и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке,
 - 2) нацрт уговора којим се уговара израда извјештаја о обављеној ревизији финансијских извјештаја и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке,
 - 3) актуелни извод из судског регистра спољног ревизора,
 - 4) лиценцу, односно рјешење о издавању дозволе за рад за обављање послова ревизије донесено од стране надлежног органа,
 - 5) извод из регистра друштава за ревизију, издато од стране надлежног органа,
 - 6) лиценце за овлаштене ревизоре који су запослени код спољног ревизора или су ангажовани од стране спољног ревизора са информацијама о њиховом радном искуству,
 - 7) изјаве спољног ревизора да не постоје ограничења за обављање ревизије прописана другим законским и подзаконским прописима, да су испуњени услови прописани чланом 40. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и да има објављен Годишњи извјештај о транспарентности прописан законом којим се уређују рачуноводство и ревизија.

- (3) Рјешење по захтјеву за издавање претходне сагласности за именовање спољног ревизора за ревизију финансијских извјештаја и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке Агенција ће донијети у року од 30 дана од дана пријема захтјева са комплетном документацијом.
- (4) Додатне услове и критеријуме које спољни ревизор треба да испуњава за обављање посебне ревизије, те документацију коју је друштво дужно доставити Агенцији за потребе издавања претходне сагласности за именовање спољног ревизора, Агенција може прописати посебним актом у зависности од утврђеног предмета посебне ревизије.
- (5) Услови и критеријуми које мора испунити спољни ревизор да би могао вршити ревизију информационог система јесу сљедећи:
 - 1) да посједује дозволу за рад издату од стране Министарства финансија Републике Српске и да је уписан у регистар привредних друштава за ревизију,
 - 2) да чланови тима који ће обављати оперативни дио ревизије информационог система у одређеном друштву имају одговарајуће стручне квалификације,
 - 3) да кључни чланови тима који ће обављати оперативни дио ревизије информационог система у одређеном друштву имају најмање по двије године радног искуства у пословима обављања спољне ревизије информационог система у субјектима из области финансијског сектора,
 - 4) да не постоје ограничења за обављање ревизије прописана другим законским и подзаконским прописима и
 - 5) да има објављен Годишњи извјештај о транспарентности прописан законом којим се уређују рачуноводство и ревизија.
- (6) Друштво уз захтјев за издавање сагласности за именовање спољног ревизора ради обављања ревизије информационог система доставља Агенцији:
 - 1) нацрт одлуке о именовању спољног ревизора информационог система,
 - 2) нацрт уговора о обављању ревизије информационог система,
 - 3) доказе о стручним квалификацијама лица која ће обављати ревизију информационог система и њихове биографије,
 - 4) референце спољног ревизора информационог система о обављеним ревизијама информационог система (листа обављених ревизија),
 - 5) изјаву о непостојању сукоба интереса између спољног ревизора ИС (односно лица која оперативно проводе ревизију) и друштва,
 - 6) актуелни извод из судског регистра спољног ревизора.
- (7) Рјешење по захтјеву за издавање претходне сагласности за именовање спољног ревизора за ревизију информационог система у друштву Агенција ће донијети у року од 30 дана од дана пријема захтјева са комплетном документацијом.
- (8) Уколико спољни ревизор у току обављања ревизије престане да испуњава услове и критеријуме из овог члана, дужан је о томе без одлагања обавијестити друштво и Агенцију.

Именовање спољног ревизора

Члан 4.

- (1) Друштво најкасније до 30. септембра текуће године именује спољног ревизора који ће обавити ревизију финансијских извјештаја и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке, те ревизију информационог система за ту годину.
- (2) Рок за именовање спољног ревизора за обављање посебне ревизије Агенција прописује актом којим друштву налаже обављање те посебне ревизије.
- (3) По достављању рјешења из члана 3. став 3. и 7. ове одлуке друштву, надлежни орган управљања друштва доноси одлуку о именовању спољног ревизора а потом друштво с именованим ревизором потписује уговор о обављању ревизије.

- (4) Друштво је дужно доставити Агенцији одлуку о именовању спољног ревизора у року од осам дана од дана доношења одлуке и закључени уговор о обављању ревизије у писаној форми у року од осам дана од закључивања уговора.
- (5) Спољни ревизор дужан је да Агенцији за свако друштво са којим је закључио уговор о обављању ревизије финансијских извјештаја и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке, односно ревизије информационог система, достави план обављања ревизије за ту пословну годину у року од 30 дана од дана закључивања уговора, из којег су видљива подручја пословања која су предмет ревизије, опис садржаја планиране ревизије по појединачним областима, као и предвиђено трајање ревизије.
- (6) У случају раскида уговора о обављању ревизије друштво, као и спољни ревизор дужни су Агенцији у писаној форми образложити разлоге за раскид уговора.

Однос између спољног ревизора и Агенције

Члан 5.

- (1) Комуникација између Агенције и спољног ревизора успоставља се тако да омогућава ефикасну и правовремену размјену информација и података који су релевантни за обављање задатака обје стране.
- (2) Размјена информација и података између Агенције и спољног ревизора обавља се у писаној форми, путем одржавања састанака или по потреби на други начин договорен између Агенције и спољног ревизора.
- (3) Размјена информација и података по правилу се обавља током припреме и планирања ревизије, у току обављања ревизије и након потписивања извјештаја о завршеној ревизији, те у случајевима када су Агенцији потребне додатне информације и подаци за потребе надзора друштва.
- (4) Без обзира на учесталост размјене информација и података из ст. 2. и 3. овог члана, билатерални састанак између Агенције и спољног ревизора одржава се најмање једном годишње.
- (5) Уколико сматра да је потребно, Агенција може организовати додатни састанак којем ће присуствовати и представници друштва.
- (6) Спољни ревизор дужан је да, на захтјев Агенције, достави методологију ревизије финансијских извјештаја друштва и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке, односно ревизије информационог система друштва, коју примјењује у свом раду, као и друге информације у вези са проведеним ревизорским поступцима, релевантним прикупљеним ревизорским доказима и закључцима ревизора, када су такви подаци потребни Агенцији за обављање надзора.
- (7) Независно од ст. 1–6. овог члана спољни ревизор који обавља ревизију финансијских извјештаја друштва и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке дужан је да Агенцију и органе управљања друштва, без одгађања, у писаној форми обавијести о:
 - 1) свакој чињеници која би могла да представља повреду закона или прописа коју је учинила или чини друштво,
 - 2) материјално значајној промјени финансијског резултата исказаног у неревидираним годишњим финансијским извјештајима друштва,
 - 3) околностима које би могле довести до знатног материјалног губитка за друштво или угрозити континуитет његовог пословања,
 - 4) резервама датим у мишљењу спољног ревизора на финансијске извјештаје друштва.
- (8) Приликом размјене информација и података све стране дужне су да поступају у складу са законским прописима који уређују питање заштите података, као што су пословна тајна, тајни подаци и лични подаци.

- (9) Привредно друштво за ревизију дужно је да Агенцију обавијести о чињеницама и околностима из става 7. овог члана и ако до сазнања о њима дође током вршења ревизије финансијских извјештаја правног лица које је блиско повезано с друштвом.
- (10) Обавјештавање из ст. 7. и 9. овог члана не сматра се повредом тајности података и спољни ревизор не може због тога сносити одговорност.

Обавезе спољног ревизора

Члан 6.

- (1) Спољни ревизор дужан је да након извршене ревизије из члана 2. ове одлуке сачини извјештај о извршеној ревизији на начин прописан овом одлуком.
- (2) Извјештај о ревизији потписује овлашћени ревизор у своје име и овлашћени представник у име спољног ревизора.
- (3) Спољни ревизор дужан је да достави писмо препоруке друштву и Агенцији, које обавезно садржи све утврђене налазе и препоруке спољног ревизора.
- (4) Радна документација на основу које се израђује уговор о ревизији и извјештај о ревизији, сачињава се на језику који је у службеној употреби у Републици Српској.
- (5) Спољни ревизор дужан је да на захтјев Агенције у писаној форми достави потребна појашњења у вези са извјештајем о извршеној ревизији и друге податке који су Агенцији потребни за обављање надзора у складу са Законом, другим законским и подзаконским прописима Агенције.

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Члан 7.

- (1) Спољни ревизор дужан је да након извршене ревизије финансијских извјештаја сачини извјештај о ревизији који обухвата финансијске извјештаје који су били предмет ревизије и мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји припремљени и презентовани на истинит и фер начин, у складу са међународним стандардима финансијског извјештавања, међународним рачуноводственим стандардима и другим одговарајућим прописима, те да ли приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијско стање, резултате пословања, новчане токове и промјене по рачунима капитала друштва.
- (2) Финансијски извјештаји из става 1. овог члана обухватају следеће извјештаје:
 - 1) Биланс стања – Извјештај о финансијском положају на крају периода,
 - 2) Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату за период,
 - 3) Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине,
 - 4) Извјештај о промјенама на капиталу и
 - 5) Напомене уз финансијске извјештаје.
- (3) Извјештаји из става 2. овог члана представљају стандардне формате финансијских извјештаја састављене у складу са захтјевима презентације по Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).
- (4) Напомене уз финансијске извјештаје из става 2. тачка 5. овог члана прилажу се у пуном облику.
- (5) Сваки појединачни образац финансијских извјештаја потписује лице овлашћено за заступање и лице с одговарајућом лиценцом рачуноводствене струке у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија.
- (6) Мишљење овлашћеног ревизора из става 1. овог члана обавезно се изражава у складу са Међународним стандардима ревизије и може бити немодификовано мишљење (мишљење без резерве) или модификовано мишљење (квалификовано мишљење, негативно мишљење и уздржавање од давања мишљења).

Извјештај о ревизији информационог система

Члан 8.

- (1) Спољни ревизор дужан је да након извршене ревизије информационог система из члана 2. став 4. ове одлуке сачини извјештај о извршеној ревизији, који укључује и оцјену о стању информационог система и адекватности управљања информационим системом. Извјештај о извршеној ревизији информационог система је посебан извјештај.
- (2) Агенција ће посебним упутством детаљније прописати садржај извјештаја из става 1. овог члана и дефинисати очекивања Агенције везана за обављање ревизије информационог система у друштву.

Извјештај о посебној ревизији

Члан 9.

- (1) Спољни ревизор дужан је да након извршене посебне ревизије из члана 2. став 5. ове одлуке сачини извјештај о извршеној ревизији.
- (2) Садржај извјештаја из става 1. овог члана прописује се посебним актом Агенције у зависности од предмета посебне ревизије.

Достављање извјештаја о ревизији

Члан 10.

- (1) Друштво или обвезници извјештавања на консолидованом основу из члана 2. став 2. тачка 2. ове одлуке дужни су да Агенцији доставе извјештај о ревизији финансијских извјештаја у року прописаним законом којим се уређују рачуноводство и ревизија, а извјештај о ревизији информационог система најкасније у року утврђеном ставом 2. члана 2. ове одлуке.
- (2) Поред извјештаја из става 1. овог члана, хибридно друштво дужно је да Агенцији достави и одвојене рачуноводствене податке који се односе на издавање електронског новца, са извјештајем привредног друштва за ревизију о тим подацима у роковима утврђеним ставом 2. члана 2. ове одлуке.
- (3) Друштво је дужно да Агенцији достави извјештај о посебној ревизији у року који је одређен у акту Агенције којим се налаже обављање посебне ревизије.
- (4) Агенција може захтијевати од друштва да јој достави појединачни извјештај о ревизији било којег члана групе.
- (5) Ако су у извјештају спољног ревизора утврђене неправилности у пословању друштва, друштво је дужно да те неправилности отклони и о томе обавијести Агенцију.
- (6) Ако друштво не отклони неправилности из става 4. овог члана, Агенција може према том друштву предузети мјере прописане Законом и другим подзаконским прописима Агенције.

Разлози за неприхватање података и информација из извјештаја о ревизији

Члан 11.

- (1) Агенција може одбити извјештај о ревизији финансијских извјештаја и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке и захтијевати од друштва да други спољни ревизор обави ревизију о трошку друштва или, када то оцијени потребним, директно именовати спољног ревизора о трошку друштва када утврди да спољни ревизор није обавио ревизију финансијских извјештаја друштва и групе и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке у складу с одредбама Закона и других закона, подзаконским актима донесеним на основу тих закона, прописима из области ревизије и правилима ревизорске струке или ако обављеним надзором пословања друштва или на други начин утврди да мишљење о финансијским извјештајима друштва и рачуноводственим подацима који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке није засновано на истинитим и објективним чињеницама, те да такав извјештај

може навести корисника на погрешну одлуку, или ако постоје значајна одступања између ревидираних финансијских извјештаја као и рачуноводствених података који се односе на издавање електронског новца из члана 2. ове одлуке и стања које је утврдила Агенција.

- (2) Ако Агенција утврди да спољни ревизор није у извјештају о ревизији информационог система доставио податке и информације и дао оцјену за потребе Агенције у складу с овом одлуком и другим прописима Агенције, Законом, прописима донесеним на основу овог закона и правилима струке или ако обављањем надзора над друштвом или на други начин утврди да подаци нису засновани на истинитим и објективним чињеницама, може да захтијева од:
- 1) спољног ревизора да податке допуни или измијени или
 - 2) друштва да именује другог спољног ревизора или да Агенција о трошку друштва директно именује спољног ревизора који ће обавити ревизију информационог система.
- (3) Неприхватање података у смислу става 2. овога члана нема за посљедицу одбијање извјештаја о обављеној ревизији финансијских извјештаја тог друштва за дату годину, ако је тај извјештај прихватила Агенција.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: УО-110/24

Датум: 29.10.2024. године

**ПРЕДСЈЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА
Дејан Кустурић**